

Opdrachten bij voorbeeldartikel 2

Neem de casus Acne uit hoofdstuk 3 uit het boek (pagina 74) er nog eens bij. Je wilt op basis van literatuur onderzoeken of je je zorgen moet maken om de bijwerkingen van de acnemedicijnen van je broer. Voor de onderzoeksvraag 'Wat is de relatie tussen het acnegenesmiddel Isotretinoïne en suïcidale gevoelens?' is een cohortonderzoek een voor de hand liggende methode. Immers: het gaat om een zeldzame complicatie, die alleen gevonden kan worden door een grote groep gebruikers te onderzoeken gedurende langere tijd. Een alternatief onderzoeksontwerp in verband met de zeldzaamheid van de complicatie zou een case-controlstudie kunnen zijn. Bij dit type onderzoek ga je immers uit van de mensen met de ziekte of het probleem, en zoek je terug naar de risicofactoren.

Je hebt het volgende artikel gevonden: Sundström, A. et al. Association of suicide attempts with acne and treatment with isotretinoin: retrospective Swedish cohort study. *BMJ*, 2010; 341:c581.

Lees dit artikel kritisch aan de hand van de zes beoordelingsvragen (zie figuur 3.3 uit het boek) en de specifieke criteria waarop een cohortonderzoek kan worden beoordeeld.

Opdracht 1 ■ Wat is onderzocht?

De vraagstelling volgt, net als bij een RCT, direct uit de achtergrondinformatie die in de inleiding wordt gegeven.

- a Welke vraagstelling wordt in het artikel van Sundström et al. gehanteerd?
- b Leg uit of je uit deze vraagstelling kunt afleiden of dit artikel zal bijdragen aan het antwoord op je eigen praktijkvraag.

Opdracht 2 ■ Waarom is het onderzocht?

In het voorbeeld van Isotretinoïne is niet zozeer de omvang (prevalentie) van het probleem de reden om dit onderzoek te willen doen, maar de ernstige klinische consequenties, in dit geval vooral de suïcidekans. Daarnaast is ernstige acne een vrij veelvoorkomend probleem bij jongeren, met soms behoorlijke psychische gevolgen, wat de relevantie verder bevestigt.

- a Hoe verantwoord de auteurs in het voorbeeldartikel de relevantie van hun onderzoek?
- b Vind je dit een duidelijk verantwoording? Motiveer je antwoord.

Opdracht 3 ■ Hoe is het onderzocht?

Hierbij wordt gekeken naar de wijze waarop het cohortonderzoek is uitgevoerd. Om te beginnen: hoe groot (aantal deelnemers) was het onderzoek en waar is het uitgevoerd? Verder is het daarbij handig het artikel naast de beschreven criteria te leggen. Overigens staat niet altijd duidelijk beschreven of voldaan is aan de criteria. Dan is het best mogelijk dat in het onderzoek dit wel gedaan is, maar dat het niet beschreven staat.

Voor het kritisch beoordelen van het artikel moet je echter gewoon uitgaan van wat er wel staat. Staat het er niet, dan geldt het in principe ook niet.

- a Leg het voorbeeldartikel naast de criteria voor cohortonderzoek. Hoe zijn de onderzoekers te werk gegaan?
- b Hebben de onderzoekers hun onderzoek op de meest optimale manier uitgevoerd? Motiveer je antwoord.

Opdracht 4 ■ Wat werd er gevonden?

Het is van belang te kijken of de gevonden resultaten goed (en compleet) worden weergegeven en of de getrokken conclusie juist is. Daarvoor moet je ook enige statistiek beheersen. In principe dient de statistische onderbouwing helder en niet heel ingewikkeld te zijn.

- a Lees de conclusie van het voorbeeldartikel kritisch: zijn dit inderdaad de resultaten? Of is het een (te) verregaande interpretatie van de auteurs? Motiveer je antwoord.
- b Op welke manier worden de resultaten gepresenteerd?

Opdracht 5 ■ Wat zijn sterke en zwakke kanten van het onderzoek?

Hiervoor geldt hetzelfde als bij een RCT-artikel: zowel de zwakke als de sterke kanten dienen volledig beschreven te worden, inclusief de mogelijke gevolgen voor de validiteit van het onderzoek.

- a In hoeverre wordt in het voorbeeldartikel aandacht besteed aan de sterke en zwakke kanten van het onderzoek?
- b Leg uit, aan de hand van de criteria voor cohortonderzoek, of de onderzoekers zowel de sterke als de zwakke kanten voldoende hebben belicht.

Opdracht 6 ■ Wat is de betekenis van de resultaten?

Naast de betekenis die de auteurs aan hun resultaten verbinden, kun je aan de hand van het gelezen artikel, het belang voor je eigen praktijk of casus formuleren.

Je bent op zoek naar een antwoord op de onderzoeksvraag ‘Wat is de relatie tussen het acnegeneesmiddel Isotretinoïne en suïcidale gevoelens?’ Kun jij dit artikel gebruiken voor je eigen praktijk? Motiveer je antwoord.